

Directeur vmbo Groen Eindhoven

‘Ik ben niet zo’n onderwijsbeest’

Scheidend vestigingsdirecteur Schuttelaars laat met trots zijn vernieuwbouwde Eindhovense vmbo/mbo-school zien. Met nadruk geen ‘keurig vmbo-schooltje dat in het rijtje past’. Zijn grootste voldoening is dat hij na jarenlang vechten deze school voor elkaar heeft gekregen. “Weliswaar met beperkte financiën, maar toch”.

“Aan het einde van mijn opleiding in 1969 ging ik op vakantie naar Spanje. Mijn moeder zou advertenties uitknippen als ze wat zag. Toen ik terugkwam had ze twee vacatures klaarliggen, één bij een lts in Eindhoven en één bij de lagere tuinbouwschool. Ik heb contact met de directeur van de tuinbouwschool gelegd en mocht op gesprek komen. Ik weet nog dat ik als argument aanvoerde: ‘We wonen naast een bloemist.’ De directeur vroeg wat mijn naam was en verving de kruisjes op het voor hem liggende roostertervel ter plekke door de S van Schuttelaars. Over andere dingen werd niet gesproken en ik moest die volgende maandag beginnen.”

“Ik gaf Nederlands, Engels, aardrijkskunde, wiskunde enzovoort. Ik kon er helemaal niks van. Ik was 23 jaar en de leerlingen 15, 16. Het was één grote grap. Maar ze vonden me wel aardig. Het schooltje groeide langzaam en toen er meer leerlingen waren, kon ik meer wiskunde gaan geven. Toen werd het wel beter. In mijn eigen vak wist ik beter de weg om een les interessant te maken.”

“In die tijd heb ik als voorzitter van de landelijke commissie wiskunde met die commissie een methode geschreven: ‘moderne wiskunde voor het agrarisch onderwijs’. Interessant was dat. Met de bezuinigingsrondes zijn al die commissies in het agrarisch onderwijs een stille dood gestorven. Nu zijn er bij Helicon vooral nog intern gerichte werkgroepen.”

“Tegen leerlingen heb ik wel eens gezegd: ‘Ik snap niet dat jullie zo braaf zijn.’ Het had denk ik te maken met natuurlijk overwicht. Dan zei ik: Doe maar eens wat je echt leuk vindt. Na een kwart-

tiertje gooien met een natte spons was de lol er voor ze vanaf. Wat ik leuk vond was het spelen met de klas: het ene moment ontspannen en een mop uit mijn moppenboekje vertellen en het andere moment eisen stellen.”

Eigen bedrijf

“Ik ben niet zo’n onderwijsbeest. Ik word gezien als ritselaartje. Laat hem maar, dan komt het goed. Buitenstaanders denken vaak dat ik in de handel zit, een eigen bedrijf heb. Dat ik die keuze nooit heb gemaakt, heeft vooral te maken met privé-omstandigheden die veel aandacht vroegen. Dan kom je daar niet toe.”

“Als wiskundedocent word je al snel bij het rooster betrokken. En toen de eerste adjunct ziek werd, nam ik zijn rooster over. In 1976 werd ik adjunct-directeur. Vroeger was het vanzelfsprekend dat je elkaar intern opvolgde. Ik gaf alleen nog wiskundeles aan de betere leerlingen, omdat ik het leuk vond.”

“Als adjunct ging ik me met de organisatie en het personeel bezig houden. Een helicopterview en denken in grote lijnen, dat heb ik wel in me. In 1990 kwam de aoc-vorming en ben ik gevraagd deze toko te gaan leiden. Ik kende m’n zwakke kanten en heb een structuur neergezet met twee adjuncten, één gespecialiseerd in onderwijskunde en een ander in organisatie. Onderwijsrapporten schrijven is niets voor mij. Dat heb ik altijd kunnen voorkomen, tot we serieus gingen denken aan nieuwbouw. Met collega’s hebben we toen een onderwijsvisie neergelegd waarop de nieuwbouw is afgestemd.”

Haat-liefde

“In 1997 fuseerde AOC Midden- en Oost-Brabant met AOC ’t Vanck en ontstond Helicon Opleidingen.

Een instituut met een nieuwe structuur van vestigingsmanagers en teamleiders. Ik was vaak de woordvoerder de heersende mening, die niet werd uitgesproken in de vergaderingen van de directies. In de crisistijd, rond 2003, zijn alle directeuren uit hun functie gezet en moesten we een assessment doen. Van de dertien directeuren zijn er negen weggestuurd. Dat ik mocht blijven heb ik denk ik vooral te danken aan Frits Schutte, de man die tijdens de crisistijd tijdelijk aan het College van Bestuur was toegevoegd. Die zag het absoluut in mij zitten. Het was een moeilijke, uitdagende tijd waarin ik het college vaak gevraagd heb naar hun rol en verantwoordelijkheid. Frans Hoeks (voorzitter CvB) en ik weten precies wat we aan elkaar hebben en wat we van elkaar vinden, een haat-liefdeverhouding noemen ze het soms. We daagden elkaar uit zonder elkaar te ondermijnen.”

“Mag ik het eerlijk zeggen? Helicon is een mbo-enclave. Dat is onderscheidend met de rest van Nederland. Op studiedagen en agenda’s van bijeenkomsten herken je dat vaak: ‘O ja, we hebben ook nog vmbo-scholen, daar moeten we ook iets mee’. Als vestigingsmanagers hebben we regelmatig overleg met de directeur bedrijfsvoering. Dan wordt er overlegd, bijgepraat, maar niks beslist. Dat gebeurt elders en dat wordt soms als moeilijk te accepteren ervaren. Waarom zitten we dan hier?

De vestigingen hebben een financiële en

Peter Schuttelaars

Petrus Gerardus Maria, geboren op 20 augustus 1946 in Tilburg. Opleiding HBS, Kweekschool, wiskunde. Tot februari jl. vestigingsdirecteur van Helicon Opleidingen vmbo Groen Eindhoven.

Gestart in 1969 als docent op de Lagere Tuinbouwschool in Eindhoven, onder bestuur van de Noord-Brabantse Christelijke Boerenbond. De school groeide en Schuttelaars kon zijn eigen vak, wiskunde, gaan geven. In 1976, in een nieuw gebouw, werd hij naast docent tweede adjunct. In 1986 eerste adjunct en sinds de aocvorming in 1990 vestigingsdirecteur van wat dan inmiddels Sier-teeltschool heet. Bredde de vmbo-school in 1990 uit met een tweejarig mbo Dier en gaf nieuwe vorm aan de cursuscomponent. Begeleidt op dit moment de laatste restjes (ver)nieuwbouw en voert tot zijn pensionering in augustus volgend jaar Helicon-breed klussen uit.

personale inspanningsverplichting. In Eindhoven hebben we de zaakjes goed op orde. Dat vind ik ook leuk hè, om de beste te zijn.”

Iets bijzonders

“In Eindhoven heb je drie grote scholengemeenschappen met vmbo en daarnaast drie sectorgerichte vmbo’s. Om hier leerlingen binnen te halen moet je iets extra’s te bieden hebben. Pogen een herkenbare plaats in Eindhoven te zijn waar alles plaatsvindt wat met groen, plant en dier te maken heeft, waar je de maatschappij naar binnen haalt, de buurt bij betreft. Waar de vereniging ‘Groei en Bloei’ vergadert, waar de Die-renambulance een stalling heeft en waar docenten op zaterdagen in voor- en najaar tuinadviezen geven. Het onderscheid tussen scholen moet je heel hard en duidelijk maken. De uitstraling moet iets bijzonders zijn. Het is daarom een misser dat de Groene Campus niet in Eindhoven staat. Drie minuten langer in de trein en alle onderwijsmogelijkheden zijn voorhanden.

En als de NS het boemeltje naar Boxtel stopzet, zit je daar met een grote mbo-opleiding. Agrarisch onderwijs moet zich concentreren in verstedelijkte gebieden, roep ik al jaren. Soms voel ik me een roepende in de woestijn.”

“Dat specifieke ‘groene bolwerk’ hier te mogen ontwikkelen heb ik steeds gemist. We hebben die kans niet gekregen. Als je hier mbo Dier en de marktcomponent ook nog weghaalt, houd je een keurig vmbo-schooltje over dat in het rijtje past. Daar heb ik altijd tegen gevochten. Daarvan hebben we er genoeg.”

“De component Markt met cursussen op maat loopt heel goed. Een omzet van een

half miljoen, da’s toch heel aardig. We sluiten aan bij het groene bedrijfsleven en hebben heel langzaam maar zeker de bosbouwkant uitgebreid. European Treeworker is een voorbeeld. We zijn nu bezig met het opzetten van cursussen voor een penitentiaire instelling en zijn volop actief voor de zorgboerderijen. Jammer dat je als scholen onderling soms in dezelfde vijver vist. Dat zou beter centraal aangestuurd moeten worden. Het komt uitermate knullig over als je op de ene locatie een cursus aanbiedt voor 1.280 euro en op de andere voor 1.360.”

Hard hoofd

“Een vmbo-opleiding inrichten met groen als didactiek, met dier en plant, vind ik heel waardevol. Af en toe heb ik het idee dat we een proeftuin zijn voor het ministerie van Onderwijs om nieuwe wet- en regelgeving uit te proberen – de lumpsum financiering en de OKV-regeling... Tegenwoordig zie ik de meerwaarde niet meer van onder LNV vallen. Wel zie ik de meerwaarde van het vmbo groen in het onderwijsbestel voor leerlingen van 12 tot 16 jaar: geborgen, veilig, kleinschalig.”

“Soms heb ik er een hard hoofd in. Toen ik hier kwam waren er 180 leerlingen, dat werd 560 rond 1975, naar 242 in 1990, 450 in 2006, vorig jaar 412 op het vmbo en zo’n 76 op het mbo.”

“We moeten er dit jaar veel binnenhalen, want er gaat een grote 4e klas weg. Ouders van potentiële leerlingen moesten eens weten hoe leuk dat groene onderwijs is, hoe actief leerlingen bij het onderwijsproces betrokken worden, hoe goed de zorgstructuur in elkaar zit en hoe kort de lijnen zijn.”

Geen thuiszitter

“Nee, een personal coach heb ik nooit gehad, hoewel me die wel is aangeboden. Ik ben wel zo eigenwijs dat ik denk: dat kan ik zelf ook bedenken. Wie mij altijd heeft zien zitten is oud-directeur Broos die in 1986 vertrok. Op het moment dat het team tussen mij en een ander als adjunct moest kiezen, heeft hij *zo gepusht en gelobbyd* dat ik het geworden ben. Het ambtenarenschap ten top.” “Mijn gezondheid laat me de laatste tijd wat in de steek maar thuiszitten is niets voor mij. Ik moet er niet aan denken elke maandagmorgen te tennissen tussen al die grijze duiven. Ik kan met heel veel voldoening door de Brabantse contreien rondrijden waar ik overal tevreden oud-leerlingen tegenkom. De huidige leerlingen lopen bijna allemaal stage op bedrijven van oud-leerlingen. Natuurlijk zijn er ook wel bij die me kunnen schieten. Als ze tevreden en met plezier terugkijken op de periode dat ze met me te maken hadden, dan geniet ik daarvan. Oud-leerlingen die als ouder nu hun kind aan je toevertrouwen. Oud-leerlingen met een bedrijf: ‘Hier heb je 500 euro, doe er maar wat leuks mee voor de leerlingen.’ ‘Heb je een moeilijke leerling? Stuur die maar naar mij toe, want dat was ik vroeger ook.’ Daarom is onderwijs op maat, gericht op elk individu ook zo belangrijk, dan ontzorg je de school. Dat probeert vmbo Groen Eindhoven de komende jaren te realiseren; actief leren in het prachtige gebouw met open leergebieden in een digitale leeromgeving. Dat moet ook de buitenwereld weten.” □

Lees meer over de vernieuwbouw en het onderwijsconcept op De Groenschool in nr 6 2007, zie ook www.groenonderwijs.nl > archief